



Republika e Kosovës / Republika Kosovo / Republic of Kosovo

KOMUNA/MUNICIPALITY / OPŠTINA

RAHOVEC / ORAHOVAC



ZYRA KOMUNALE PËR KOMUNITETE DHE KTHIM
OPŠTINSKA KANCELARIJA ZA ZAJEDNICE I POVRATAK
OFFICE FOR COMMUNITIES AND RETURN

	REPUBLIKA E KOSOVES / REPUBLIKA KOSOVO / REPUBLIC OF KOSOVO KUVENDI I KOMUNES / SKUPSTINA OPŠTINE / MUNICIPAL ASSEMBLY	
RAHOVEC / ORAHOVAC		
Njësia Nr./Br./No 01 (Kuvendi i Komunës)		
Nr./Br./No 127 Nr. i faq./Br.sht./No p. 01/03		
Data/Datum/Date 30 / 08 / 2023		

PLANI I VEPRIMIT PËR PËRFSHIRJEN E KOMUNITETIT ROMË DHE ASHKALI NË SHOQËRINË KOSOVARE- KOMUNA RAHOVEC 2023-2025

Gusht 2023

PËRMBAJTJA

SHKURTESAT	3
1. HYRJE	4
1.1. Metodologjia	5
2. ANALIZA E GJENDJES	7
2.1. Arsimi	7
2.2. Punsim dhe Mirqenja Sociale	8
2.3. Shëndetësia	9
2.4. Banimi	9
2.5. Diskriminimi	9
3. OBJEKTIVAT DHE AKTIVITETET	10
3.1. Arsimi	10
3.1.1. Sfidat kryesore	10
3.1.2. Rezultatet e pritshme	11
3.1.3. Përshkrimi i aktiviteteve	11
3.1.4. Supozimet dhe rreziqet	14
3.2. Punsim dhe Mirqenja Sociale	14
3.2.1. Sfidat kryesore	14
3.2.2. Rezultatet e pritshme	15
3.2.3. Përshkrimi i aktiviteteve	15
3.2.4. Supozimet dhe rreziqet	18
3.3. Shëndetësia	18
3.3.1. Sfidat kryesore	18
3.3.2. Rezultatet e pritshme	19
3.3.3. Përshkrimi i aktiviteteve	19
3.3.4. Supozimet dhe rreziqet	20
3.4. Banimi	21
3.4.1. Sfidat kryesore	21
3.4.2. Rezultatet e pritshme	21
3.4.3. Përshkrimi i aktiviteteve	22
3.4.4. Supozimet dhe rreziqet	23
3.5. Diskriminimi	21
3.4.1. Sfidat kryesore	21
3.4.2. Rezultatet e pritshme	21
3.4.3. Përshkrimi i aktiviteteve	22
3.4.4. Supozimet dhe rreziqet	23

4. BUXHETI	23
5. PLANI I ZBATIMIT.....	26
SHTOJCA 1	36
GRUPI PUNUES.....	36

SHKURTESAT

ASK	Agjencia e Statistikave të Kosovës
DKA	Drejtoria Komunale e Arsimit
DKRS	Drejtoria për Kulturë, Rini dhe Sport
DSHMS	Drejtoria për Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale
IP	Institucionet Parashkollore
MAShT	Ministria e Arsimit, Shkencës dhe e Teknologjisë
MSh	Ministria e Shëndetësisë
OJQ	Organizata Joqeveritare
OSHC	Organizatat e Shoqërisë Civile
PLV	Plani Lokal i Veprimit
PRTAN	Ekipet për parandalim dhe reagim ndaj braktisjes
QKMF	Qendra Kryesore e Mjekësisë Familjare
QKUK	Qendra Klinike Universitare e Kosovës
QM	Qendra Mësimore
QMF	Qendra e Mjekësisë Familjare
QPS	Qendra për Punë Sociale
SMIA	Sistemi i Menaxhimit të Informatave në Arsim
SWOT	Sukseset, Dobësitë, Mundësitë dhe Rreziqet
ZKKK	Zyra Komunale për Komunitete dhe Kthim
OSCE	Organizata për Siguri dhe bashkëpunim me Europe

1. HYRJE

Strategjia për përfshirjen e Komuniteteve Rom dhe Ashkali në shoqërinë kosovare - 2022-2026, paraqet një vazhdimësi të politikave të Qeverisë së Republikës së Kosovës për ndërtimin e një shoqërie shumetnike dhe krijimin e një shteti të qytetarëve të barabartë, i cili do të garantojë të drejtat e secilit qytetar, liritë qytetare dhe barazinë e të gjithë qytetarëve. Kjo Strategji synon të plotësojë hendekun e komuniteteve rom dhe ashkali, që përfshinë por nuk kufizohet në fushat e: arsimit, punësimit dhe mirëqenies sociale, shëndetësisë, banimit dhe diskriminimit.

Strategjia për përfshirjen e Komuniteteve Rom dhe Ashkali - 2022-2026 është paraparë në Programin e Qeverisë së Republikës së Kosovës 2021–2025¹ dhe në Planin Strategjik Operativ (PSO) të Zyrës së Kryeministrit. Kjo Strategji është hartuar nën udhëheqjen e Zyrës për Qeverisje të Mirë, në kuadër të Zyrës së Kryeministrit.

Gjatë hartimit të Strategjisë janë marrë parasysh mësimet e nxjerra nga raporti i zbatimit të Strategjive paraprake për përfshirjen e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptianë,² Korniza e BE-së për Integrimin e Romëve,³ Programi i Qeverisë, Anketat e Grupimeve të Treguesve të

¹ Programi i Qeverisë së Republikës së Kosovës 2021–2025, maj 2021.

² Strategjia për përfshirjen e Komuniteteve Rom dhe Ashkali 2022-2026, Qeveria e Republikës së Kosovës, Zyra e Kryeministrit-Zyra për Qeverisje të Mirë, Prishtinë, Prill 2017 (Në tekstin e mëtejshëm: Strategjia për përfshirjen e Komuniteteve Rom dhe Ashkali 2022-2026) Siç vërehet në Strategjinë e Qeverisë së Republikës së Kosovës të miratuar në Korrik të vitit 2022, kanë qenë të përfshirë edhe komuniteti Egjiptianë, më pastaj përfaqësuesit e komunitetit egjiptianë nuk kanë dëshiruar që të jenë pjesë e kësaj strategjie. Duke respektuar vullnetin e përfaqësuesve të këtyre komuniteteve, që nga Strategjia e Qeverisë së Republikës së Kosovës e miratuar në prill të vitit 2017, komuniteti egjiptian nuk janë përfshirë në Strategji duke përfshirë edhe këtë Strategji. Romët, ashkalitë dhe egjiptianët e Kosovës janë tri komunitete të veçanta. Megjithatë, të tri këto komunitete përballen me pengesa dhe sfida të ngjashme, në kuptim të përfshirjes së tyre në shoqëri. Të vetëdijshëm që në shumë situata, komuniteti egjiptianë përballen me problemet dhe sfidat e komuniteteve rom dhe ashkali, dhe duke marrë parasysh që jo rrallë është shumë e vështirë që të bëhet një ndarje të problemeve dhe sfidave të këtyre tri komuniteteve, megjithatë është respektuar vullneti përfaqësuesve të komunitetit egjiptianë dhe fokus i kësaj strategjie janë komunitete rom dhe ashkali.

³ Korniza e BE-së për Strategjitë Kombëtare për Integrimin e Romëve deri në vitin 2020-2030, Bruksel, 07.10.2020, COM (2020) 620. Në kontekstin Kosovar, në kuadër të termit të gjerë gjithëpërfshirës "Roma", sipas Kornizës së BE-së për Integrimin e Romëve, këtu përfshihen romët, ashkalitë dhe egjiptianët.

Shumëfishtë (MICS), për komunitetet rom dhe ashkali në Kosovë, të realizuar në 2019-2020 nga ASK,⁴ si dhe legjislacioni dhe dokumentet dhe strategjitë tjera sektoriale.

Në bazë të Kornizës BE-së për Integrimin e Romëve, janë definuar pesë fusha të veprimit të cilat duhet të adresohen nga Strategjia: arsimi, punësimi dhe mirëqenia sociale, shëndetësia, banimi dhe diskriminimi. Këto fusha paraqesin prioritetet me të cilat duhet të ballafaqohet Strategjia, dhe ndër veprojnë me njëra tjetrën. Në shumicën e rasteve paraqesin edhe shkaqe edhe rrjedhoja apo efekte të njëra-tjetrës, prandaj është jetike të punohet në secilën në mënyrë që të arrihen rezultate efektive.

Në përputhje me Marrëveshjet e Bashkëpunimit me donatorët përkatës, Komuna e Rahovecit dhe donatorët, kanë ndërmarrë hapat e nevojshëm, përkatësisht, themelimin e Grupit punues nga Komuna dhe caktimin e punëtorive që janë përkrahur nga OSCE - ORGANIZATA PËR SIGURI DHE BASHKËPUNIM ME EUROPE.

Sipas statistikave nga regjistrimi i popullsisë i bërë në vitin 2011⁵, dhe të konfirmuara nga Zyra Komunale për Komunitete dhe Kthim – ZKKK në komunën e Rahovecit jetojnë 787 pjesëtarë të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian , 134 Serbë sipas regjistrimit zyrtar (ndersa me informata sipas statistikave të ZKKK-së rreth 700 serbë) , Boshnjak etj .

Në komunën e Rahovecit, banorët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian jetojnë kryesisht në qytetin e Rahovecit (rreth 260 pjesëtarë), dhe me numër me të madh në fshatrat: Xërxë, Ratkoc, Krushë e Madhe, Dabido, Çifllak, Celinë etj , ndërsa komuniteti Serbë me 550 banor në fsh .Hoqë e Madhe dhe 134 në qytet (lagja e epërm).

1.1. Metodologjia

Pas themelimit të grupit punues nga Komuna dhe konsulencës së vazhdushme nga ZKKK dhe OSCE, janë zhvilluar disa takime konsultative dhe dy punëtori. Më poshtë do të paraqesim ecurinë e procesit si dhe një përshkrim të metodologjisë së punës për hartimin e **PLANIT TË VEPRIMIT PËR PËRFSHIRJEN E KOMUNITETEVE ROM DHE ASHKALI NË SHOQËRINË KOSOVARE 2023-2025.**

Fillimisht , janë zhvilluar takime me përfaqësuesit e Komunës, kryesisht mes ZKKK-së, Komitetin për Komunitete, Banorëve dhe përfaqësuesve të komuniteteve, me qëllim të mbledhjes së informatave relevante që do të ndihmojnë në hartimin e Planit. Pas takimeve konsultative, është zhvilluar punëtorja e parë me grupin punues të caktuar nga Komuna për të prezantuar të dhënat e gjetura dhe për të përcaktuar fushëveprimin e Strategjisë.

Meqenëse STRATEGJIA DHE PLANI I VEPRIMIT PËR PËRFSHIRJEN E KOMUNITETEVE ROM DHE ASHKALI NË SHOQËRINË KOSOVARE 2023-2025 , ka identifikuar pesë fusha kryesore, atëherë edhe grupi punues ka vendosur që për përfshirjen e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në komunën e Rahovecit të ketë këto pesë fusha kryesore:

⁴ MICS për komunitetin Rom, Ashkali dhe Egjiptian, ASK, 2020.

⁵ <http://ask.rks-gov.net/>

1. ARSIMI
2. PUNËSIM DHE MIRQENJA SOCIALE
3. SHËNDETËSIA
4. BANIMI
5. DISKRIMINIMI

Pas përcaktimit të fushëveprimit, janë zhvilluar disa punëtori njëditore me grupin e gjerë, një takim me pjestarët e komuniteteve rom , ashkali dhe egjiptian , përfshirë edhe ojq-tëaktive , për të analizuar gjendjen ekzistuese.

Për të arritur objektivat e kësaj punëtorie është përdorë Analiza SËOT, ku gjatë 2 sesioneve është bërë analiza e gjendjes nga secila fushë e paracaktuar e strategjisë. Kontributet e nxjerra nga analiza SWOT janë përmbledhur në tabela specifike për secilën fushë dhe janë shfrytëzuar si udhërrëfyes për përshkrimin e gjendjes aktuale. Në përfundim të punëtorisë janë përcaktuar objektivat dhe aktivitetet e strategjisë . Punëtorja ka filluar me një validim të të gjeturave nga analiza e gjendjes dhe pastaj janë përcaktuar objektivat kryesore strategjike, rezultatet dhe aktivitetet përkatëse.

Cikli i punëtorive është përmbyllur me punëtorinë njëditore për finalizimin e strategjisë dhe përcaktimit të kostos buxhetore për zbatimin e tij.

2. ANALIZA E GJENDJES

Punëtorja e parë për hartimin e Strategjisë ka pasur për qëllim analizën e gjendjes së komuniteteve rom, ashkali, dhe egjiptian në komunën e Rahovecit në fushat e përmendura më lartë:

Sipas statistika nga Zyra Komunale për Komunitete dhe Kthim – ZKKK në komunën e Rahovecit jetojnë rreth 8-4 pjesëtarë të komunitetit rom, 404 pjesëtarë të komunitetit ashkali dhe 299 pjesëtarë të komunitetit egjiptian .

Në komunën e Rahovecit banorët e komunitetit rom dhe ashkali jetojnë kryesisht në qytetin e Rahovecit (84 anëtarë të komunitetit rom dhe 186 anëtarë të komunitetit ashkali), ndërsa komuniteti egjiptian në masë të madhe jeton në fshatin Ratkoc dhe Xërxë, përkatësisht 100 në Ratkoc dhe 72 në Xërxë. Pra ajo që vërehet është se pjesëtarët e këtyre komuniteteve nuk jetojnë në vendbanime jo-formale dhe kolektive, por janë të shtrirë në disa fshatra.

Statistikat që janë paraqitur në këtë Plan janë të Regjistrimit të Popullsisë të bëra në vitin 2011, por në disa statistika mbi banorët e komunitetit serbë ZKKK posedon statistika të tjera mbi situatën e këtyre komuniteteve (përshkak të mos regjistrimit në atë të fundit në 2011 si pasojë e ndikimit politik)

2.0. Arsimi

Në Komunën e Rahovecit përfshirja e fëmijëve/nxënësve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në të gjitha nivelet e edukimit/arsimit parauniversitar mbetet në nivel jo të kënaqshëm.

Sipas statistikave zyrtare nga MASHT/SMIA dhe Agjencia e Statistikave të Kosovës në vitin shkollor 2022/23 nuk ka pasur asnjë fëmijë/nxënës nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian të përfshirë në edukimin parashkollor në Komunën e Rahovecit.

Sfidë e madhe në Komunën e Rahovecit mbetet mungesa e të dhënave zyrtare se sa është numri i fëmijëve/nxënësve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian që nuk janë të përfshirë në secilin nga nivelet e edukimit/arsimit parauniversitar, prandaj dhe është e pamundur që të konstatohet me saktësi për nivelin e përfshirjes.

Është me rëndësi të përmendet që përveç faktorëve të tjerë, përfshirjes së ulët të fëmijëve/nxënësve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në të gjitha nivelet e

edukimit/arsimit parauniversitar në Komunën e Rahovecit i kontribuon edhe gjendja e rëndë socio-ekonomike e familjeve të këtyre komuniteteve.

Përveç nivelit jo të kënaqshëm të përfshirjes së fëmijëve/nxënësve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në të gjitha nivelet e edukimit/arsimit parauniversitar, shqetësim tjetër konsiderohet edhe suksesi jo i mirë i nxënësve të këtyre komuniteteve krahasuar me mesataren e suksesit të përgjithshëm të nxënësve të komunitetit shumicë, megjithëse për këtë nuk ka statistika të sakta zyrtare.

Analiza SWOT e zhvilluar gjatë punëtorisë nxjerr në pah edhe shumë faktorë të tjerë të cilët në mënyra të ndryshme ndikojnë në gjendjen aktuale të arsimit të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në Komunën e Rahovecit.

2.1. Punësimi dhe mirëqenia sociale

Papunësia në Kosovë sipas të dhënave të fundit nga Agjencia e Statistikave të Kosovës është 32.9%. Raportet e fundit të publikuar nga ASK dhe nga hulumtime të ndryshme tregojnë që shkalla e papunësisë te komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian është shumë më e madhe se sa vlerat në nivel vendi.

Përveç shkaktarëve të përgjithshëm që ndikojnë në nivelin e lartë të papunësisë, ka edhe shkaktarë të veçantë që i kontribuojnë papunësisë së madhe të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në Komunën e Rahovecit. Njëri nga këta shkaktar është mungesa e kuadrove me kualifikime universitare nga radhët e këtyre komuniteteve, gjë që pamundëson ose vështirëson punësimin e tyre në mungesë të plotësimit të kriterëve ligjore, posaçërisht në sektorin publik, sidomos deri në arritjen e plotësimit të kuotave për punësimin e komuniteteve që parashihen me ligj.

Komuna e Rahovecit në bashkëpunim edhe me partnerë dhe donatorë të ndryshëm ka ofruar mundësi për përfshirjen e punëkërkuësve nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian në tregun e punës, qoftë përmes ofrimit të trajnimeve apo edhe përkrahjes së planeve të bizneseve.

Niveli i lartë i papunësisë së pjesëtarëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në Komunën e Rahovecit, ka ndikuar drejtpërdrejt edhe në mirëqenien sociale të tyre. Kjo ka bërë që një numër i madh i familjeve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian të jenë përfitues të skemave sociale.

Analiza SWOT e zhvilluar gjatë punëtorisë nxjerr në pah edhe shumë faktorë të tjerë të cilët në mënyra të ndryshme ndikojnë në gjendjen e rëndë ekonomike dhe sociale të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian.

2.2. Shëndetësia

Shërbimet shëndetësore në Komunën e Rahovecit kanë një shtrirje të gjerë dhe mbulojnë mjaft mirë të gjithë territorin e komunës. Kjo komunë përveç Qendrës Kryesore të Mjekësisë Familjare (QKMF) disponon edhe disa Qendra të Mjekësisë Familjare (QMF).

Mbetet shqetësuese vetëdija e përgjithshme e popullatës nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian përsa i përket sëmundjeve të ndryshme ngjitëse, dhe vaksinimit të fëmijëve. Në Komunën e Rahovecit, përmes projekteve të ndryshme nga OShC-të dhe donatorët janë zhvilluar një varg i aktiviteteve të cilat kanë pasur një rol të rëndësishëm në mobilizimin e popullatës për të shfrytëzuar shërbimet shëndetësore, me theks të veçantë në aspektin parandalues të sëmundjeve të ndryshme, si dhe vaksinimit të fëmijëve.

Analiza SËOT e zhvilluar gjatë punëtorisë nxjerr në pah edhe shumë faktorë të tjerë të cilët në mënyra të ndryshme ndikojnë në shëndetin e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në Komunën e Rahovecit.

2.3. Banimi

Gjendja në Komunën e Rahovecit përsa i përket çështjes së banimit për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian në mënyrë të vazhdueshme është përmirësuar. Megjithatë, një numër i familjeve kanë probleme me kushte të vështira të banimit, kanë mungesë të pronave për ndërtim të shtëpive, kanë probleme me dokumentacion të pronës.

Është me rëndësi të përmendet se përkeqësimit të situatës jo të mirë sa i përket banimit të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në Komunën e Rahovecit i ka kontribuar edhe migrimi i disa familjeve në vendet tjera, të cilat i kanë shitur apo i kanë lëshuar pronat ku kanë banuar dhe tani që ri-kthehen apo ri-atdhesohen nuk kanë më prona apo hapësira për banim.

2.4. Diskriminimi

Diskriminimi: Diskriminimi është prezent në gjithë popullatën, sidomos në aspektin gjinorë, po edhe numri i romëve dhe ashkalive, që në situatë shoqërore ndihen të diskriminuar për shkak të përkatësisë së tyre etnike është më shumë prezent, sesa tek pjesa tjetër e popullsisë, prandaj ky fenomen kërkon trajtim më afatgjatë. Korniza e BE-së për Integrimin e Romëve, në të cilën bazohet edhe kjo Strategji, përkufizon luftimin e diskriminimit si: luftimin e diskriminimit, ngacmimit, krimit të urrejtjes dhe gjuhës së urrejtjes kundër romëve (lexo: dheashkalive); promovimin (ndërgjegjësimin) e historisë, kulturës, njohjes dhe pajtimit të romëve (lexo: dhe ashkalive).

Diskriminimi, është një fenomen që është prezent në fushën e arsimit, punësimit dhe mirëqenies sociale, shëndetësisë, dhe banimit, ku do të trajtohet në këto katër fushat, duke vendosur objektiva specifike të veçanta që i dedikohen diskriminimit.

Për secilën nga pesë fushat e Strategjisë është definuar një objektiv strategjik. Secili objektiv strategjik është zbërthyer në objektiva specifike, ndërsa këto objektiva specifike më tutje në Planin e Veprimit janë zbërthyer në rezultate dhe në aktivitete.

3. OBJEKTIVAT DHE AKTIVITETET

Siç është paraqitur në analizën e gjendjes, ky plan i veprimit do t'i ketë 5 fusha kryesore të bazuara edhe në Strategjinë për përfshirjen e komuniteteve rom dhe ashkali në shoqërinë kosovare në nivel qendror.

Për secilën nga këto fusha është përcaktuar një objektivë strategjike, ndërsa për çdo objektivë janë përcaktuar rezultatet të cilat do të arrihen duke i zbatuar aktivitetet specifike.

Më poshtë do të paraqiten objektivat strategjike, rezultatet dhe aktivitetet për secilën fushëveprim të Planit të Veprimit.

3.1. Arsimi

Është vërtetuar botërisht që ndryshimet në arsim i paraprijnë edhe ndryshimeve shoqërore. Duke u nisur nga kjo paradigmë, fusha e arsimit ka zënë një vend shumë të rëndësishëm në këtë Plan të veprimit.

Marrë për bazë situatën aktuale në fushën e arsimit për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian në Komunën e Rahovecit, ky Plan i Veprimit parasheh një varg të aktiviteteve që duhet të ndërmerren për të avancuar pozitën e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në fushën e arsimit.

3.1.1. Sfidat kryesore

Nga analiza e gjendjes që është bërë në kuadër të fushës së arsimit kanë dalë këto sfida kryesore:

- Vetëdijesimi i pamjaftueshëm i komunitetit për rëndësinë e shkollimit dhe bashkëpunimit me institucionet arsimore
- Braktisja / mos-regjistrimi i shkollimit nga ana e fëmijëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në mënyrë të veçantë mos-regjistrimi i shkollimit të mesëm të lartë nga vajzat
- Mos-përfshirja e fëmijëve në edukimin parashkollor
- Përkrahja e pamjaftueshme për zbatimin e metodave të reja në klasë që do të ndihmonte në përfshirjen sa më të madhe të fëmijëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian

Objektiva strategjike 1

Për të siguruar adresim të mirëfilltë të sfidave të renditura më lartë në fushën e arsimit është përcaktuar ky objektiv strategjik:

Objektivi 1: Rritja e bashkëpunimit ndër-sektorial në funksion të përfshirjes dhe ofrimit të mundësive për zhvillim, aftësim dhe arsimim cilësor për pjesëtarët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian

3.1.2. Rezultatet e pritshme

Për përmbushjen e objektivit strategjik të përcaktuar në këtë Plan Veprimi për fushën e arsimit parashihet arritja e rezultateve të pritshme në vijim:

- **Rezultati 1.1.** Përmirësohet qasja e fëmijëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në arsim
- **Rezultati 1.2.** Ndërgjegjësohen palët e interesit për të ndihmuar arsimimin e pjesëtarëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian
- **Rezultati 1.3.** Sigurohet qasje në arsim për të gjithë fëmijët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian të ri-atdhesuar

3.1.3. Përshkrimi i aktiviteteve

REZULTATI 1.1:	Përmirësohet qasja e fëmijëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në arsim
AKTIVITETI	PËRSHKRIMI I AKTIVITETIT
Aktiviteti 1.1.1 Identifikimi i nevojave të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në fushën e arsimit, mirëqenies sociale, shëndetësisë dhe banimit	ZKKK në bashkëpunim me donatorët, zhvillojnë një hulumtim të nevojave të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në fushën e arsimit, mirëqenies sociale, shëndetësisë dhe banimit. Hulumtimi zhvillohet dhe koordinohet nga ZKKK. Ky aktivitet i paraprin të gjitha intervenimeve që do të bëhen në kuadër të këtij Plani. Të dhënat nga ky hulumtim do të analizohen dhe do të shfrytëzohen nga të gjitha institucionet në nivel komunal.
Aktiviteti 1.1.2 Identifikimi i fëmijëve në nevojë dhe sigurimi i mjeteve arsimore	ZKKK në bashkëpunim me DKA dhe QPS, bëjnë identifikimin e familjeve që kanë gjendje të rëndë ekonomike dhe që kanë fëmijë të moshës së arsimit të detyruar. Fëmijët e identifikuar duhet të pajisen me pako shkollore së paku një herë në vit. Përveç përkrahjes me pako shkollore nga vet komuna, institucionet përgjegjëse mund të kërkojnë edhe ndihmën e donatorëve dhe të bizneseve private për t'i përkrahur këta nxënës me pako shkollore apo edhe me veshmbathje.
Aktiviteti 1.1.3 Organizohet mësimi intensiv për fëmijët që kanë vonesa në shkollimin e obliguar	DKA, ZKKK dhe shkollat në bashkëpunim MASHT dhe OJQ-të do të bëjnë identifikimin e të gjithë fëmijëve që kanë vonesa në shkollimin e obliguar. Duke u bazuar në gjendjen ekzistuese dhe në trendin e kthimit / ri-atdhesimit të familjeve nga vendet e ndryshme, supozohet që brenda 1 viti shkollore rreth 5 fëmijë të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian do të përfitojnë

	mësimi intensiv. Mësimi intensiv do të aplikohet gjatë viteve të zbatimit të këtij Plani të Veprimit me qëllim të përfshirjes së të gjithë fëmijëve. Megjithatë, do të maksimizohen mundësitë që rastet që kanë mundësi, të përfshihen në sistemin e rregullt shkollor.
Aktiviteti 1.1.4 Krijimi i ambienteve të sigurta dhe atraktive në shkolla	DKA dhe shkollat në bashkëpunim edhe me OJQ-të dhe donatorët ndërmarrin aktivitete për të përmirësuar sigurinë e fëmijëve në shkolla. Me theks të veçantë shkollat me përkrahjen e DKA-së zbatojnë politika dhe aktivitete për parandalimin e dhunës në shkolla ku mund të përfshihen fëmijët nga grupet e cënueshme.
Aktiviteti 1.1.5 Organizimi i trajnimeve kundër diskriminimit dhe paragjyqimeve / Organizimi i trajnimeve kundër braktisjes së shkollës	DKA në bashkëpunim me donatorët dhe me OSHC-të që ofrojnë trajnime të kësaj natyre, organizojnë trajnime periodike kundër diskriminimit dhe paragjyqimeve për mësimdhënësit që punojnë me fëmijë të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian. Po ashtu, organizohen trajnime për Ekipet Shkollore kundër braktisjes. Trajnimet e tilla do ti përgatisin mësimdhënësit që të krijojnë një ambient miqësor dhe përkrahës për të gjithë fëmijët në klasë, pa kurrfarë dallime. Po ashtu, këto trajnime do të ndihmojnë mësimdhënësit që të krijojnë klasa gjithëpërfshirëse, duke përmbushur nevojat e të gjithë nxënësve në klasë.
Aktiviteti 1.1.6 Identifikohen dhe adresohen rastet e braktisjes së shkollimit nga nxënësit	DKA në bashkëpunim me shkollat duhet të shfrytëzoj sistemin e raportimit të të gjitha rasteve të braktisjes dhe të atyre që janë në rrezik të braktisjes i cili është i integruar në Sistemin e Menaxhimit të Informatave në Arsim -SMIA. Secili raportim duhet të merret seriozisht dhe të trajtohet nga Ekipet për Parandalim të Braktisjes në nivel të shkollave dhe në nivel të Komunës. Po ashtu, në trajtimin e këtyre rasteve mund të kontribuojnë edhe akterët tjerë, siç janë: OJQ-të, Qendra për Punë Sociale dhe Qendrat e Komuniteteve.
Aktiviteti 1.1.7 Monitorimi i suksesit dhe qëndrueshmëria e intervenimit	ZKKK në bashkëpunim me DKA dhe me shkollat monitorojnë suksesin e fëmijëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian të cilët janë përfitues të skemave të ndryshme përkrahëse (përfituesit e bursave, përfituesit e pakove shkollore, përfituesit e mësimi intensiv). Në baza vjetore hartohet një raport i cili shpërndahet tek sektorët përgjegjës
REZULTATI 1.2:	Ndërgjegjësohen palët e interesit për të ndihmuar arsimimin e pjesëtarëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian
AKTIVITETI	PËRSHKRIMI I AKTIVITETIT

Aktiviteti 1.2.1 Organizimi i fushatave vetëdijësuese për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian për rëndësinë e shkollimit	ZKKK dhe DKA, në bashkëpunim me shkollat, si dhe me përkrahjen e OShC-ve dhe donatorëve të ndryshëm organizojnë fushata vetëdijësuese për familjet e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian. Fushatat mund të bëhen në formë të kampanjave të ndryshme mediale, takime formale dhe jo-formale, organizimin e tryezave të diskutimit etj. Përveç fushatave informuese, këtu mund të përfshihen edhe studentë nga komunitet rom, ashkali dhe egjiptian apo edhe personalitete të suksesshme të cilat do ti tregonin strotiet e tyre të suksesit përmes vizitave nëpër familje, apo edhe përmes organizimit të sesioneve të ndryshme informative.
Aktiviteti 1.2.2 Organizimi i Kampeve verore	Fushatat dhe sesionet informuese organizohen në prag të konkurseve të shpallura nga shkollat dhe institucionet tjera arsimore.
	ZKKK, DKA, DKRS në bashkëpunim edhe me shkollat, si dhe me përkrahjen e OShC-ve dhe donatorëve të ndryshëm organizojnë Kampe verore për fëmijët dhe prindërit e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian, me qëllim të motivimit të nxënësve dhe prindërve për përfshirjen në arsim. Kampet organizohet njëherë në vit gjatë periudhës kur janë afatet për regjistrim në shkollë fillore dhe të mesme të lartë.
Aktiviteti 1.2.3 Organizimi i aktiviteteve të përbashkëta prind-komunitet-shkollë	ZKKK, DKA, DKRS në bashkëpunim edhe me shkollat, si dhe me përkrahjen e OShC-ve dhe donatorëve të ndryshëm organizojnë Aktivitete për fëmijët dhe prindërit e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian, me qëllim të motivimit të nxënësve dhe prindërve për përfshirjen në arsim. Aktivitetet organizohen gjatë periudhës kur janë afatet për regjistrim në shkollë fillore dhe të mesme të lartë apo edhe duke shënuar Festat dhe Ditët e ndryshme Ndërkombëtare (p.sh. 1 Qershori - Dita e Fëmijëve; Dita Ndërkombëtare e leximit - 8 shtator; Muajt të Rinisë etj.)
REZULTATI 1.3:	Sigurohet qasje në arsim për të gjithë fëmijët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian të ri-atdhesuar
AKTIVITETI	PËRSHKRIMI I AKTIVITETIT
Aktiviteti 1.3.1. Identifikohen dhe adresohen rastet e fëmijëve të ri-atdhesuar	ZKKK në bashkëpunim me sektorët tjerë në nivel komune, identifikon familjet e ri-atdhesuara të cilat kanë fëmijë të moshës shkollore. Pas identifikimit, ZKKK ndërmerr të gjithë hapat për të adresuar në mënyrën më të mirë nevojat e këtyre familjeve. ZKKK krahas përkrahjes që ofron në kuadër të politikave të ri-atdhesimit, do të ofrojë edhe përkrahje shtesë për fëmijët e moshës shkollore p.sh. përkrahje për t'u pajisur me

dokumentacionin përkatës, përkrahje për të nostrifikuar dokumentet. Kjo përkrahje nënkupton mbulimin e shpenzimeve financiare për këto shërbime dhe për vajtje-ardhje në MASHT/Prishtinë. Supozohet që brenda një viti mund të ketë 10 raste të tilla.

3.1.4. Supozimet dhe rreziqet

Supozimet kryesore për të siguruar arritjen e Objektivit 1 të paraparë me këtë dokument janë:

- Të gjitha palët e përfshira kanë vullnet dhe angazhohen për rritjen e nivelit të përfshirjes, zvogëlimin e rasteve të braktisjeve të shkollimit dhe përmirësimin e suksesit të nxënësve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në arsimin parauniversitar, duke i realizuar aktivitetet e parapara me këtë dokument;
- MASHT tregon përkushtim për përfshirjen në mësim intensiv të fëmijëve nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian që kanë vonesa në shkollimin e obliguar
- Mësimdhënësit e trajnuar do të zbatojnë metoda dhe teknika në procesin mësimor për të siguruar një ambient mik për të gjithë fëmijët, pa dallime

Ndërkaq, faktorët që mund ta rrezikojnë arritjen e Objektivit 1 të paraparë me këtë dokument janë:

- Mos gatishmëria e shkollave për të zbatuar politikat anti-diskriminuese
- Mungesa e buxhetit nga MASHT për përkrahje të mësimin intensiv
- Mosgatishmëria e komunitetit për të bashkëpunuar me institucionet për të adresuar problemet e përfshirjes në arsim

3.2. Punësimi dhe mirëqenia sociale

Gjatë punës për hartimin e këtij Plani të Veprimtë është konstatuar se përmirësimet në këtë fushë do të kenë ndikim shumë të madh në përmirësimin e mirëqenies sociale; do të motivojnë të rinjtë që t'i kushtojnë më shumë rëndësi shkollimit, rrjedhimisht, shumë probleme të identifikuar në kuadër të këtij Plani do të adresoheshin apo zgjidheshin.

Marrë parasysh rëndësinë që kanë intervenimet në këtë fushë, Punësimi dhe mirëqenia sociale është përmbledhur në një objektiv strategjik të Planit, që parasheh ndërmarrjen e disa veprimeve që do të ndikojnë në përmirësimin e gjendjes ekonomike-sociale të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian.

3.2.1. Sfidat kryesore

Nga analiza e gjendjes që është bërë në kuadër të kësaj fushe, janë identifikuar një numër i madh i sfidave me të cilat ballafaqohet ky sektor. Më poshtë do të paraqesim disa prej sfidave

që janë konsideruar si prioritare për t'u adresuar brenda periudhës zbatuese të Planit të Veprimit:

- Niveli i ulët i punësimit nga radhët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian
- Mungesa e shkollimit dhe kualifikimeve adekuate, iu vështirëson gjetjen e vendeve të punës
- Kufizimet buxhetore të Komunës, pamundësojnë ofrimin e shërbimeve sociale për të gjitha rastet në nevojë nga komunitetet.
- Kriteret për përfitim të asistencës sociale janë shumë të ashpra, dhe në shumë raste edhe joadekuate për nevojat e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian

Objektiva strategjike 2

Për të siguruar adresim të mirëfilltë të sfidave të renditura më lartë në fushën e punësimit është përcaktuar ky objektiv strategjik:

Objektivi 2: Përmirësimi i mirëqenies dhe standardit jetësor përmes sigurimit të punësimit të qëndrueshëm dhe shërbimeve sociale efikase

3.2.2. Rezultatet e pritshme

Për përmbushjen e objektivit strategjik të përcaktuar në këtë Plan Veprimi për fushën e punësimit dhe mirëqenies sociale parashihet arritja e rezultateve të pritshme në vijim:

- **Rezultati 2.1.** Përmirësohet përfshirja e pjesëtareve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në punësim
- **Rezultati 2.2.** Përmirësohet pjesëmarrja në skemat sociale e familjeve në nevojë nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian

3.2.3. Përshkrimi i aktiviteteve

REZULTATI 2.1:	Përmirësohet përfshirja e pjesëtareve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në punësim
AKTIVITETI	PËRSHKRIMI I AKTIVITETIT

Aktiviteti 2.1.1 Fushatë informuese dhe avokuese për respektim të kuotës së punësimit për komunitetet	ZKKK në bashkëpunim me Zyrën e Punësimit si dhe me përkrahjen e OShC-ve dhe donatorëve të ndryshëm organizojnë fushatë avokuese në nivel komunal për të avancuar zbatimin e kuotës së punësimit për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian. Kjo fushatë do të koordinohet nga ZKKK dhe ka për qëllim informimin e të gjitha institucioneve në nivel komune, bizneseve, punëdhënësve potencial, por edhe publikut në përgjithësi për kuotat e përcaktuara me ligj për punësimin e pjesëtarëve të komuniteteve. Pjesë integrale e kësaj fushate do të jetë edhe Inspektorati i Punës, të cilët do të informonin të punësuarit për dëmet dhe pasojat e ekonomisë informale.
Aktiviteti 2.1.2 Identifikimi i fuqisë punëtore nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian (i të papunëve dhe punëkërkesve) dhe ofrimi i këshillave për punësim	ZKKK në bashkëpunim me Zyrën e Punësimit bënë identifikimin e fuqisë punëtore nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian (i të papunëve dhe punëkërkesve) dhe harton një databazë. Në bazë të nevojës harton plane përkrahëse këshilluese. ZKKK ndërmjetëson në raste të ndryshme me qëllim të rritjes së punësimit të përfaqësuesve të komuniteteve.
Aktiviteti 2.1.3 Ofrimi i kurseve shtesë për aftësim profesional dhe kurseve artizanale për punëkërkesit nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian	ZKKK në bashkëpunim me Zyrën e Punësimit bënë identifikimin e të gjithë punëkërkesve nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian. Në koordinim të ngushtë me Qendrat për Aftësim Profesional, duke bazuar në nevojat e punëkërkesve nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, harton plane për përfshirjen në kurse për aftësim profesional. ZKKK dhe Zyra e punësimit mund të gjejnë alternativë për organizimin e këtyre kurseve nga QAP-at e tjera. Kjo mund të bëhet duke organizuar transportin për të interesuarit, deri tek QAP-at nga qytetet tjera. Supozohet që brenda një viti, mund ti kemi 5 raste të tilla.
Aktiviteti 2.1.4 Përkrahje për të rinjtë nga komunitetet për të hapur biznese të reja	Komuna e Rahovecit në bashkëpunim me donatorët potencial ofrojnë mundësi aplikimi për të rinjtë nga komunitetet që kanë përfunduar shkollimin e lartë, me ide për start-up biznese. Praktikat e deritanishme kanë treguar që komuniteti i donatorëve është i interesuar për të përkrahur krijimin e bizneseve të reja. Komuna do të shfrytëzoj këto mundësi duke participuar me mjete vetanake në nisma të tilla.

REZULTATI 2.2:	Përmirësohet pjesëmarrja në skemat sociale e familjeve në nevojë nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian
AKTIVITETI	PËRSHKRIMI I AKTIVITETIT
Aktiviteti 2.2.1 Identifikimi dhe vlerësimi i nevojave të familjeve në nevojë për përfshirje në skemat sociale	Në Komunën e Rahovecit ka pasur raste, kur familjet në nevojë për shkak të neglizhencës kanë humbur asistencën sociale, apo nuk janë fare përfitues të skemave sociale. Kjo ka ardhur si pasojë e mosinformimit të familjeve me kushtet, procedurat dhe kriteret për të qenë përfitues i skemave sociale. Për të shmangur situata të tilla, ZKKK, DShMS dhe QPS në bashkëpunim me OShC-të identifikojnë nevojat e të gjitha familjeve nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian që kanë nevojë për tu përfshirë në skema sociale. Sipas nevojave të identikuara, DShMS dhe QPS do të ndërmarrë të gjithë hapat e nevojshëm për ti përfshirë në skemat sociale familjet në nevojë. Theks i veçantë do t'ikusetohet familjeve që kanë fëmijë me aftësi të kufizuar.
Aktiviteti 2.2.2 Parandalimi i punëve të rënda dhe mbrojtja e fëmijëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian	Rastet e shumta të shfrytëzimit të fëmijëve qoftë për punë të rënda apo edhe shfrytëzimit të tyre për të kërkuar lëmshë, obligojnë institucionet lokale që të zbatojnë masa për parandalimin e keqpërdorimit të fëmijëve. ZKKK do të ketë rol monitorues dhe mobilizues për të njoftuar institucionet dhe mekanizmat tjerë, në mënyrë që të parandalohet çdo keqpërdorim i fëmijëve të komuniteteve qoftë nga familja, apo grupet tjera të interesit.
Aktiviteti 2.2.3 Koordinim i shtuar në mes sektorëve komunal për të avancuar qasjen e pjesëtarëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në punësim dhe shërbime sociale	ZKKK do të themelojë një mekanizëm komunal ndërsektorial që do të ketë për mandat koordinimin e të gjithë akterëve për të avancuar qasjen e pjesëtarëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në punësim dhe shërbime sociale. Në këtë mekanizëm do të bëjnë pjesë: ZKKK (koordinator), DShMS, QPS, Zyra e punësimit, DKA, OJQ-të, bizneset etj. Varësisht nga nevojat, ky mekanizëm mund të zgjerohet edhe me përfaqësues nga palët me interes.
Aktiviteti 2.2.4 Organizim i takimeve periodike për	ZKKK si koordinatore e Grupit koordinues do të organizojë takime periodike (2 herë në vit) për të siguruar që janë ndërmarrë të gjithë hapat e nevojshëm për të avancuar qasjen e pjesëtarëve të

koordinim në mes
të sektorëve

komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në punësim dhe shërbime sociale.

Varësisht nga nevoja, ky Grup mund të takohet edhe më shpesh për të trajtuar çështjet dhe sfidat që paraqiten.

3.2.4. Supozimet dhe rreziqet

Supozimet kryesore për të siguruar arritjen e Objektivit 2 të paraparë me këtë dokument janë:

- Të gjitha palët e përfshira kanë vullnet dhe angazhohen për realizimin e aktiviteteve të parapara me këtë dokument;
- Bizneset tregojnë gatishmëri për të punësuar pjesëtarë nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian

Ndërkaq, faktorët që mund ta rrezikojnë arritjen e Objektivit 2 të paraparë me këtë dokument janë:

- Mungesa e angazhimit dhe përkushtimit të palëve të përfshira për të marrë përgjegjësitë që dalin nga ky Plan;
- Mungesa e bashkëpunimit nga bizneset përfituese të subvencioneve
- Mungesa e bashkëpunimit nga vetë pjesëtarët e komuniteteve

3.3. Shëndetësia

Edhe përkundër shumë intervenimeve që janë bërë në përmirësimin e shëndetit të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në Komunën e Rahovecit ka nevojë të intervenohet në disa aspekte.

Faktorët që ndikojnë në shëndetin e njeriut janë të ndryshëm e në shumë raste edhe të pa menaxhueshëm, megjithatë, aspekte si: Vaksinimi i fëmijëve dhe në përgjithësi niveli i ulët i vetëdijes për tu përkujdesur më shumë për shëndetin mund të përmirësohen.

Marrë parasysh rëndësinë që kanë intervenimet në këtë fushë, ky Plan parasheh ndërmarrjen e disa veprimeve që do të ndikonin në përmirësimin e gjendjes së shëndetit të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian.

3.3.1. Sfidat kryesore

Nga analiza e gjendjes që është bërë në kuadër të kësaj fushe, janë identifikuar një numër i madh i sfidave me të cilat ballafaqohet ky sektor. Më poshtë do të paraqesim disa prej sfidave që janë konsideruar si prioritare për t'u adresuar brenda periudhës zbatuese të Planit:

- Niveli i ulët i vaksinimit të fëmijëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian

- Mungesa e informimit dhe edukimit shëndetësor rreth çështjeve jetike shëndetësore për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian
- Mungesa e mjeteve financiare për të përmbushur nevojat për trajnim shëndetësor

Objektiva strategjike 3

Për të siguruar adresim të mirëfilltë të sfidave të renditura më lartë në fushën e shëndetësisë është përcaktuar ky objektiv strategjik:

Objektivi 3: Përmirësimi i gjendjes shëndetësore dhe cilësisë së jetës te pjesëtarët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian

3.3.2. Rezultatet e pritshme

Për përmbushjen e objektivit strategjik të përcaktuar në këtë Plan Veprimi për fushën e shëndetësisë parashihet arritja e rezultateve të pritshme në vijim:

- **Rezultati 3.1.** Përmirësohet qasja në shërbime shëndetësore për pjesëtarët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian
- **Rezultati 3.2.** Sigurohet një mjedis i shëndetshëm për popullsinë e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian

3.3.3. Përshkrimi i aktiviteteve

REZULTATI 3.1:	Përmirësohet qasja në shërbime shëndetësore për pjesëtarët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian
AKTIVITETI	PËRSHKRIMI I AKTIVITETIT
Aktiviteti 3.1.1 Organizimi i vizitave periodike shëndetësore në familjet e komuniteteve nga QKMF	Rritja e besueshmërisë së familjeve të komuniteteve, veçmas fëmijëve, në raport me institucionet shëndetësore dhe familjarizimi me to, do të ndikonte në ngritjen e vetëdijes së pjesëtarëve të komuniteteve për të shfrytëzuar këto shërbime. QKMF me përkrahjen e DShMS dhe ZKKK, organizon vizita periodike në familjet e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian. Qëllimi i vizitave do të jetë ofrimi i shërbimeve shëndetësore për të gjithë nevojtarët, dhe në të njëjtën kohë edhe informimi i familjeve për rëndësinë e përkujdesjes ndaj shëndetit.
Aktiviteti 3.1.2 Identifikimi i fëmijëve të pa imunizuar dhe imunizimi i tyre	ZKKK në bashkëpunim me DShMS bëjnë identifikimin e të gjithë fëmijëve që nuk iu kanë nënshtruar procesit të imunizimit. Pas identifikimit të tyre, përmes vizitave familjare, apo edhe përmes organizimit të vizitave kolektive në lokacione të caktuara, bëhet imunizimi i tyre.

	Ky aktivitet mund të organizohet në bashkëpunim me Qendrat e Komuniteteve (aty ku ekzistojnë), OJQ-të apo edhe me institucionet arsimore.
REZULTATI 3.2:	Sigurohet një mjedis i shëndetshëm për popullsinë e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian
AKTIVITETI	PËRSHKRIMI I AKTIVITETIT
Aktiviteti 3.2.1 Organizimi i ligjëratave rreth edukimit shëndetësor dhe planifikimit familjar	DShMS në bashkëpunim të ngushtë QKMF dhe QMF duhet të organizojnë ligjëratat të strukturuar rreth edukimit shëndetësor për familjet e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian. Vend të rëndësishëm gjatë këtyre ligjëratave duhet të zë edhe çështja e planifikimit familjar. Për të realizuar këto ligjëratat, DShMS do të bashkëpunojë edhe me OJQ lokale që punojnë në këtë fushë, por edhe me udhëheqësit e lagjeve, përkatësisht përfaqësuesit e komunitetit..
Aktiviteti 3.2.2 Organizimi i fushatave vetëdijësuese për shërbimet që ofrojnë QMF	QKMF dhe QMF në bashkëpunim edhe me OShC-të, duhet të organizojnë fushatë vetëdijësuese, ku target do të jenë familjet nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, me qëllim të informimit të tyre për shërbimet që ofrohen në QMF.
Aktiviteti 2.2.3 Organizimi i vizitave periodike për mamografi – ne koordinim me ZKKK	DShMS në bashkëpunim me ZKKK dhe MSh/QKUK organizojnë vizita periodike për mamografi. Kjo mund të realizohet duke i organizuar këto vizita në QKMF apo edhe duke i organizuar vizitat në komunitet përmes Mamografit Mobil që menaxhohet nga MSh.

3.3.4. Supozimet dhe rreziqet

Supozimet kryesore për të siguruar arritjen e Objektivit 3 të paraparë me këtë dokument janë:

- Të gjitha palët e përfshira kanë vullnet dhe angazhohen për realizimin e aktiviteteve të parapara me këtë plan;
- Gatishmëria e familjeve për të vazhduar ciklin e imunizimit të fëmijëve;

Ndërkaq, faktorët që mund ta rrezikojnë arritjen e Objektivit 3 të paraparë me këtë dokument janë:

- Mungesa e angazhimit dhe përkushtimit të palëve të përfshira për të marrë përgjegjësitë që dalin nga ky plan;

- Mosgatishmëria e stafit të QKMF/QMF për të zhvilluar vizitat në terren

3.4. Banimi

Çështja e banimit për familjet e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian vazhdon të jetë fokusi intervenimeve nga Komuna e Rahovecit.

Kthimi dhe ri-atdhesimi i familjeve nga komunitet rom, ashkali dhe egjiptian mund ta vështirësojë dhe thellojë problematikën e vendbanimeve. Migrimi i shumë familjeve në fillimin e vitit 2014, ku shumë familje kanë shitur shtëpitë e tyre për të kërkuar jetë më të mirë në vendet e perëndimit, e ka thelluar dukshëm mungesën e vendbanimeve, sidomos, pas kthimit të tyre.

Për të adresuar sa më mirë këtë çështje, komuna e Rahovecit duhet të ndërmarrë masa dhe veprime konkrete. Të gjitha këto masa dhe veprime janë përmbledhur në objektiven e katërt të këtij Plani.

3.4.1. Sfidat kryesore

Nga analiza e gjendjes që është bërë në kuadër të kësaj fushe, janë identifikuar një numër i madh i sfidave me të cilat ballafaqohet ky sektor. Më poshtë do të paraqesim disa prej sfidave që janë konsideruar si prioritare për tu adresuar brenda periudhës zbatuese të Planit:

- Mos përmbushja e nevojave për banim për të gjitha familjet në nevojë
- Mungesa e mjeteve financiare për ndërtimin / renovimin e shtëpive për familjet në nevojë
- Mungesa e dokumentacionit nga pronarët

Objektiva strategjike 4

Për të siguruar adresim të mirëfillt të sfidave të renditura më lartë në fushën e banimit është përcaktuar ky objektiv strategjik:

Objektivi 4: Sigurimi i strehimit dhe banimit formal për familjet e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian

3.4.2. Rezultatet e pritshme

Për përmbushjen e objektivit strategjik të përcaktuar në këtë Plan Veprimi për fushën e banimit parashihet arritja e rezultateve të pritshme në vijim:

- **Rezultati 4.1.** Avancim i ndjeshëm drejt zgjidhjes së problemit të banimit për pjesëtarët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian
- **Rezultati 4.2.** Ekziston Fondi Emergjent Komunal për nevojat e zgjidhjes së rasteve të banimit / bashkëfinancim të projekteve nga donatorët

3.4.3. Përshkrimi i aktiviteteve

REZULTATI 4.1:	Avancim i ndjeshëm drejt zgjidhjes së problemit të banimit për pjesëtarët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian
AKTIVITETI	PËRSHKRIMI I AKTIVITETIT
Aktiviteti 4.1.1 Hartimi i databazës së familjeve të pastrehë / familjeve në nevojë për banim	ZKKK në bashkëpunim me Komitetin për Komunitete dhe në koordinim me përfaqësuesit e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian bënë identifikimin e të gjitha familjeve të pastrehë apo që kanë nevojë për banim.. Të dhënat e detajuara për secilën familje do të futen në një databazë e cila do të shfrytëzohet edhe nga institucione tjera komunale. Hartimi i kësaj databaze duhet të jetë një proces i vazhdueshëm për shkak të lëvizjeve të mëdha që ndodhin, më konkretisht, për shkak të ndërrimit të vendbanimeve nga familjet, ri-atdhesimin e familjeve, apo për shkak të paraqitjes së rasteve të reja për banim.
Aktiviteti 4.1.2 Zbatimi i kriterëve për përfituesit e mundshëm / për ndërtim apo renovim të shtëpisë	ZKKK në koordinim me donatorët dhe me përgjegjësit do të monitorojë zbatimin e kriterëve për përzgjedhjen e përfituesve të ndërtimit/renovimit të shtëpive për nevojtarët
REZULTATI 4.2:	Ekziston Fondi Emergjent Komunal për nevojat e zgjidhjes së rasteve të banimit / bashkëfinancim të projekteve nga donatorët
AKTIVITETI	PËRSHKRIMI I AKTIVITETIT
Aktiviteti 4.2.1 Organizimi i takimeve me kabinetin e kryetarit dhe asambleistët për të adresuar problemin e banimit për komunitetet në veçanti të rikthyerit – Rëndësia e themelimit të Fondit Emergjent	Përfaqësuesit e ZKKK zhvillojnë një plan të takimeve me Kabinetin e Kryetarit dhe me asambleistët për të adresuar problemin e banimit për komunitetet e në veçanti për rastet e rikthyer apo rastet që nuk e kanë të zgjidhur këtë problem. Takimet do të kenë karakter avokues, në mënyrë që të shtyhet përpara Themelimi i Fondit Emergjent për rastet e banimit
	ZKKK merr rol kryesor në hartimin e dokumentacionit për themelimin e Fondit Emergjent për rastet e banimit. ZKKK me përkrahjen e kabinetit të kryetarit caktojnë grupin

Aktiviteti 4.2.2 Hartimi i dokumentacionit përcjellës për themelimin e Fondit	punues për të hartuar dokumentacionin përcjellës për themelimin e këtij Fondi. Dokumenti kryesor që duhet të hartohet është: Akti i Themelimit - Statuti; ku do të përfshihen këto informata: - Mënyra e shfrytëzimit të Fondit - Rastet kur mund të shfrytëzohet Fondi - Kriteret për përfituesit nga ky Fond - Caktimi i mekanizmit në nivel komunal për menaxhimin e Fondit - Shfrytëzimi i Fondit për bashkëfinancimin e projekteve të donatorëve etj.
Aktiviteti 4.2.3 Takime periodike me donatorët potencial që do të kontribuonin në Fondin Emergjent për Banim	ZKKK në koordinim me Kryetarin e Komunës organizon konferencë të donatorëve një herë në vit me qëllim të informimit për ekzistimin e një Fondi të tillë dhe mundësisë së gjetjes së mënyrave të bashkëpunimit / bashkëfinancimit të projekteve të ndryshme që kanë për qëllim zgjidhjen e problemit të banimit për rastet në nevojë.

3.4.4. Supozimet dhe rreziqet

Supozimet kryesore për të siguruar arritjen e Objektivit 4 të paraparë me këtë dokument janë:

- Institucionet qendrore të Kosovës dhe donatorët ndërkombëtarë përkrahin Komunën e Rahovecit për ndërtimin / renovimin e shtëpive për familjet e pastreha të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian, në përputhje me masat dhe aktivitetet e parapara në “Strategjinë për Përfshirjen e Komuniteteve Rom dhe Ashkali në Shoqërinë Kosovare 2017 – 2021”.

Ndërkaq, faktorët që mund ta rrezikojnë arritjen e Objektivit 4 të paraparë me këtë dokument janë:

- Mos ndarja e buxhetit nga institucionet qendrore të Kosovës dhe nga donatorët, siç parashihet në “Strategjinë për Përfshirjen e Komuniteteve Rom dhe Ashkali në Shoqërinë Kosovare 2023 – 2026”.

Objektiva strategjike 5

Për të siguruar adresim të mirëfilltë të sfidave të renditura më lartë në fushën e Diskriminimit është përcaktuar ky objektiv strategjik:

Objektivi 5: Luftimi i të gjitha llojeve të diskriminimit për pjestaret e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian

Objektiv 1: Informim dhe ndërgjegjësim i komuniteteve dhe publikut

Objektiv 2: Forcimi i ligjshmërisë dhe zbatimin e të drejtave të komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian

Objektiv 3: Integrimi social dhe ekonomik i komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian

Objektiv 4: Përmirësimi i arsimit dhe trajnimit për komunitetet Rom, Ashkali dhe Egjiptian

Rezultatet e pritshme

1. Rritja e ndërgjegjësimit dhe dijes së të drejtave të komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian në shoqëri, duke ulur nivelin e diskriminimit dhe stereotipave negative ndaj tyre.
2. Rritja e numrit të rasteve të raportuara të diskriminimit ndaj komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian, si rezultat i përmirësimit të mekanizmave të monitorimit dhe raportimit të rasteve.
3. Zvogëlimi i nivelit të diskriminimit në institucionet publike dhe private, si rezultat i zbatimit më të mirë të politikave dhe ligjeve të mbrojtjes së të drejtave të komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian.
4. Përmirësimi i sistemit të drejtësisë dhe kapaciteteve të institucioneve për hetimin dhe ndjekjen penale të rasteve të diskriminimit ndaj komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian.
5. Rritja e mundësive të punësimit dhe vetëpunësimit për pjestarët e komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian, duke kontribuar në integrimin social dhe ekonomik të tyre.
6. Përmirësimi i arsimit dhe trajnimit për komunitetet Rom, Ashkali dhe Egjiptian, duke rritur aksesin e tyre në arsim cilësor dhe duke përshtatur programet dhe materialet e mësimi në nevojat e tyre specifike.

Këto rezultate parashikohen të ndikojnë në përmirësimin e gjendjes sociale, ekonomike dhe të drejtave të komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian, duke i integruar ata në mënyrë të barabartë në shoqërinë ku jetojnë.

Përshkrimi i aktiviteteve

Rezultati 5.1	Luftimi i të gjitha llojeve të Diskriminimit
AKTIVITETI	PËRSHKRIMI I AKTIVITETIT
Aktiviteti 5.0	1. Zhvillimi i materialeve të informimit dhe ndërgjegjësimit në lidhje me të drejtat e komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian. 2. Organizimi i fushatave të ndërgjegjësimit dhe sensibilizimit nëpërmjet mediave të ndryshme, përfshirë media sociale, lajme, dhe programe televizive. 3. Organizimi i seminareve dhe trajnimeve për të rritur ndërgjegjësimin dhe dijen e të drejtave të komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian për profesionistët, punonjësit socialë, edukatorët dhe të tjerë aktorët e rëndësishëm të shoqërisë. Raportimi ne platformat qe luftojne diskriminimin .
Aktiviteti 5.1	1. Përmirësimi i mekanizmave të monitorimit dhe raportimit të rasteve të diskriminimit ndaj komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian. 2. Forcimi i kapaciteteve të institucioneve për hetimin dhe ndjekjen penale të rasteve të diskriminimit. 3. Zbatim i politikave dhe ligjeve të reja që promovojnë dhe mbrojnë të drejtat e komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian.
REZULTATI 5.2:	Ekziston Fondi Emergjent Komunal për nevojat e zgjidhjes së rasteve të banimit / bashkëfinancim të projekteve nga donatorët
AKTIVITETI	PËRSHKRIMI I AKTIVITETIT

Aktiviteti 5.2

1. Zhvillimi i programeve të trajnimit dhe aftësimit për të rritur mundësitë e punësimit dhe vetëpunësimit për pjestarët e komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian.
2. Promovimi i bashkëpunimit midis komuniteteve dhe institucioneve lokale për zhvillimin e projekteve të përbashkëta ekonomike.
3. Sigurimi i aksesit të barabartë për shërbime sociale, arsim dhe shëndetësi për komunitetet Rom, Ashkali dhe Egjiptian.

Aktiviteti 5.3**Aktivitete:**

1. Përmirësimi i infrastrukturës arsimore në zonat ku jetojnë komunitetet Rom, Ashkali dhe Egjiptian.
2. Zhvillimi i materialeve të edukimit dhe trajnimit që i përshtaten nevojave specifike të komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian.

1. Supozimi: Ndërgjegjësimi dhe informimi i komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian do të rrisë ndërgjegjësimin dhe angazhimin e tyre për të mbrojtur të drejtat e tyre. Rreziku: Niveli i ndërgjegjësimit mund të jetë i varfër ose të jetë pranuar me rezistencë nga anëtarët e komuniteteve, duke e bërë sfiduese përcjelljen e informacionit dhe përkrahjen e tyre.
2. Supozimi: Forcimi i ligjshmërisë dhe zbatimi i të drejtave të komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian do të ndikojë në zvogëlimin e diskriminimit dhe promovimin e barazisë. Rreziku: Mungesa e përkushtimit ose vështirësitë administrative në zbatimin e ligjeve dhe politikave të reja mund të krijojnë një dobësi në luftimin e diskriminimit dhe mbrojtjen e të drejtave të komuniteteve të përfshira.
3. Supozimi: Integrimi social dhe ekonomik i komuniteteve të përfshira do të ndihmojë në zvogëlimin e marginalizimit dhe në rritjen e mundësive për pjesëmarrje aktive në shoqëri. Rreziku: Mungesa e burimeve të mjaftueshme ose të dobëta në politikat e zhvillimit lokal dhe mbështetjen për iniciativat ekonomike mund të pengojnë arritjen e rezultateve të pritshme në integrimin social dhe ekonomik.
4. Supozimi: Përmirësimi i arsimit dhe trajnimit për komunitetet e përfshira do të rrisë aksesin e tyre në arsim cilësor dhe do t'i përgatisë ata për sfida të ardhshme. Rreziku: Mungesa e burimeve të mjaftueshme, infrastrukturës së dobët shkollore dhe sfidat në përkrahjen e programeve të adaptuara për nevojat specifike të komuniteteve të përfshira mund të ndikojnë në cilësinë dhe efektshmërinë e arsimit dhe trajnimit.

BUXHETI

“Plani Lokal i Veprimit për Përfshirjen e Komuniteteve Rom dhe Ashkali në Komunëne Rahovecit 2023-2025” parashihet që për periudhën trevjeçare të zbatimit të ketë një buxhettotal prej **75,120.00 EUR**, prej të cilave 44,500 EUR parashihen të mbulohen nga Buxheti i Komunës, ndërsa 30,620 EUR parashihen të mbulohen nga donatorët e ndryshëm.

Në vijim është buxheti i detajuar për pesë vite i këtij plani të veprimit, i ndarë sipas fushave, sipas viteve dhe sipas burimeve të financimit (i shprehur në Euro).

Fusha	Burimi i financimit	Viti			Total EUR
		2023	2024	2025	
1. Arsimi	Buxheti i Komunës	500	12,110	7,110	19,720
	Donatorët	/	5,300	5,000	10,300
	Total	500	18,010	13,010	30,020
2. Punësimi dhe mirëqenia	Buxheti i Komunës	100	5,840	5,840	11,780
	Donatorët	500	3,660	3,660	7,820
	Total	600	9,500	9,500	19,600
3. Shëndetësia	Buxheti i Komunës	500	/	/	500
	Donatorët	/	/	/	/
	Total	500	/	/	500
4. Banimi	Buxheti i Komunës	/	5000	5000	10,000
	Donatorët	/	5000	5000	10,000
	Total		13,000	12,000	20,000
5. Luftimi i diskriminimit	Buxheti i Komunës	500	1000	1000	2500
	Donatorët	500	1000	1000	2500
	Total	1000	2000	2000	5000

Totali i buxhetit për të gjitha fushat : 75,120.00 €

Siç mund të shihet nga Planit të Zbatimit, ku paraqitet buxheti i detajuar për secilin aktivitetet të paraparë në kuadër të këtij plani të veprimit, i ndarë sipas fushave, sipas viteve dhe sipas burimeve të financimit (i shprehur në Euro), shumë aktivitete të këtij Plani nuk kanë kosto

financiare, për arsye se ato zbatohen nga institucionet lokale në kuadër të përgjegjësisë të punës.

Po ashtu, në Plan nuk janë përfshirë aktivitete të cilat kanë filluar më herët dhe vazhdojnë të zbatohen nga komuna, OShC-të apo donatorët.

KUVENDI I KOMUNËS NË RAHOVEC

01-Nr.127/23

Datë:30.08.2023



4. PLANI I

PLANI LOKAL I VEPRIMIT PËR PËRFSHIRJEN KOMUNËN E 2023-2025

1.1.5	Organizimi i trajnimeve kundër diskriminimit dhe paragjykimave / Organizimi i trajnimeve kundër braktisjes së shkollës	2023-2025	DXA në bashkëpunim me donatorët dhe me OSHC-të që ofrojnë trajnime të kësaj natyre, organizojnë trajnime periodike kundër diskriminimit dhe paragjykimave për mësimdhënësit që punojnë me fëmijë të komuniteteve rom, ashtu si dhe egjiptian. Po ashtu, organizohen trajnime për ekipet shkollore kundër braktisjes. Trajnimet e tilla do t'i përgatisin mësimdhënësit që të krijojnë një ambient miqësor dhe përkrahës për të gjithë fëmijët në klasë, pa kurrfarë dallime. Po ashtu, këto trajnime do të ndihmojnë mësimdhënësit që të krijojnë klasa gjithëpërfshirëse, duke përmbytur nevojat e të gjithë nxënësve në klasë.	DXA, ZKKK	OIQ-të, Donatorët	2 trajnime në vit x 3 ditë për trajnim = 6 ditë trajnimi x 560 EUR/ditë trajnim = 3360 EUR	Busheti komunal Donatorët	/	3,360	3,360	6,720
1.1.6	Identifikohen dhe adresohen rastet e braktisjes së shkollimit nga mënësit	2023-2025	DXA në bashkëpunim me shkollat duhet të shfrytëzoj sistemin e raportimit të të gjitha rasteve të braktisjes dhe të atyre që janë në rrezik të braktisjes i cili është i integruar në Sistemin e Menaxhimit të Informatave në Arsim - SMIA. Secili raportim duhet të merret seriozisht dhe të trajtohet nga Ekipet për Parandalim të Braktisjes në nivel të shkollave dhe në nivel të Komunitetit. Po ashtu, në trajtimin e këtyre rasteve mund të kontribuojnë edhe aktorët tjerë, siç janë: OIQ-të, Qendra për Punë Sociale dhe Qendrat e Komuniteteve.	DXA, Shkollat	OIQ-të dhe donatorët	S'ka kosto	/	/	/	/	/
1.1.7	Monitorimi i suksesit dhe qëndrueshmëria e intervenimit	2023-2025	ZKKK në bashkëpunim me DXA dhe me shkollat monitorojnë suksesin e fëmijëve të komuniteteve rom, ashtu si dhe egjiptian të cilët janë përfutues të skemave të ndryshme përkrahëse (përfutjesit e bursave, përfutjesit e pakove shkollore, përfutjesit e mësimit intensiv). Në baza vjetore hartohet një raport i cili shpërndahet tek sektorët përgjegjës	ZKKK, DXA	OIQ-të, Donatorët	S'ka kosto	/	/	/	/	/
Nën-Totali 1.1											
									11,510	6,510	18,020

Ndërgjegjësohen prajti e interesit për të ndihmuar arsimimin e pjesëtarëve të komuniteteve rom, ashtu dhe egjiptian											
Kodi	Aktiviteti	Përshkrimi i Aktivitetit	Periudha e implementimit	Përgjegjësi	Institucioni/organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	Burimi i financimit	2023	2024	2025	Totali
1.2.1	Organizimi i fushatave vetëdijëse për komunitetet rom, ashtu dhe egjiptian për rëndësinë e shkolimit	ZKKK dhe DKA, në bashkëpunim me shkollat, si dhe me përfaqësues të OSK-ve dhe donatorëve të ndryshëm organizojnë fushata vetëdijëse për familjet e komuniteteve rom, ashtu dhe egjiptian. Fushatat mund të bëhen në formë të kampanjave të ndryshme mediale, takime formale dhe jo-formale, organizimin e tyreave të diskutimit etj. Përveç fushatave informuese, këtu mund të përfshihen edhe studentë nga komunitet rom, ashtu dhe egjiptian apo edhe personatete të suksesshme të cilat do t'i tregojnë stori të tyre të suksessive përveç vizitave nëpër familje, apo edhe përmes organizimit të sesioneve të ndryshme informative. Fushatat dhe sesionet informuese organizohen në prag të konkurseve të shpallura nga shkollat dhe institucionet tjera arsimore.	2023-2025	ZKKK, DKA	Shkollat, OSK-të, Donatorët	Shlypia e fletëpalosjeve, posterëve, tryeza diskutimi, vizita nëpër familje (lumpsum 1000 EUR)	Buxheti komunal Donatorët		1,000	1,000	2,000
1.2.2	Organizimi i Kampeve verore	ZKKK, DKA, DKRS në bashkëpunim edhe me shkollat, si dhe me përfaqësues të OSK-ve dhe donatorëve të ndryshëm organizojnë Kampe verore për fëmijët dhe prindërit e komuniteteve rom, ashtu dhe egjiptian, me qëllim të motivimit të nënësve dhe prindërve për përfshirjen në arsim. Kamperit organizohet njëherë në vit gjatë periudhës kur janë afatet për regjistrim në shkollë fillore dhe të mesme të lartë.	Maj - Gusht të çdo viti	OIQ-të, DKA, ZKKK	Shkollat, Donatorët	3 ditë x 50 pjesëmarrës = 150 x 20 EUR / ditë = 3000	Buxheti komunal Donatorët (50.50)		3,000	3,000	6,000
1.2.3	Organizimi i aktivitetëve të përbashkëta prind-komunitet-shkolë	ZKKK, DKA, DKRS në bashkëpunim edhe me shkollat, si dhe me përfaqësues të OSK-ve dhe donatorëve të ndryshëm organizojnë Aktivitete për fëmijët dhe prindërit e komuniteteve rom, ashtu dhe egjiptian, me qëllim të motivimit të nënësve dhe prindërve për përfshirjen në arsim. Aktivitetet organizohen gjatë periudhës kur janë afatet për regjistrim në shkollë fillore dhe të mesme të lartë apo edhe duke shënuar Festat dhe Ditët e ndryshme Ndërkombëtare (p.sh. 1 Qershori - Dita e Fëmijëve, Dita Ndërkombëtare e leximit - 8 shtator; Muajt të Rinisë etj.)	2023-2025	DKA, ZKKK, DKRS, OIQ-të	Shkollat, Donatorët	4 aktivitete në vit x 500 EUR = 2000	Buxheti komunal Donatorët (50.50)		2,000	2,000	4,000
Non-Totali 1.2								6,000	6,000		12,000

Rezultati 1.3 Sigurimi i qasjeve në arsim për të gjithë fëmijët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian të ri-adhesuar											
Kodi	Aktiviteti	Përshkrimi i Aktivitetit	Periudha e implementimit	Përfundësia	Institucion/organizata mbështetëse	Përshkrimi i koston	Burimi i financimit	2023	2024	2025	Totali
1.3.1	Identifikohen dhe adresohen rastet e fëmijëve të ri-adhesuar	ZKXX në bashkëpunim me sektorët tjerë në nivel komune, identifikon familjet e ri-adhesuara të cilat kanë fëmijë të moshës shkollore. Pas identifikimit, ZKXX ndërmerr të gjithë hapat për të adresuar në mënyrën më të mirë nevojat e këtyre familjeve. ZKXX krahas përkrahjes që ofron në kuadër të përkrahjes së ri-adhesimit, do të ofrojë edhe përkrahje shpirtërore për fëmijët e moshës shkollore p.sh. përkrahje për t'u pajisur me dokumentacionin përkatës, përkrahje për të nostrifikuar dokumentet. Kjo përkrahje nënkupton mbulimin e shpenzimeve financiare për këto shërbime dhe përvojë ardhje në MASHT/Prishtinë. Supozohet që brenda një viti mund të ketë 10 raste të tilla.	2023-2025	ZKXX	DIA, DIQ-të dhe donatorët	10 nënës x 50 EUR = 500 EUR në vit	Buxheti komunal	500	500	500	1,500
Nën-Totali 1.3								500	500	500	1,500
Totali								500	18,010	13,010	31,520
Objektivi 1:											

Fusha: PUNËSIMI DHE MIRËQENIA SOCIALE

Objekti 2: Përmirësimi i mirëqenies dhe standardit jetësor përmes sigurimit të punësimit të qëndrueshëm dhe shërbimeve sociale efikase

Rezultati 2.1 Përmirësohet përvoja e pjesëtarëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në punësim										
Kodi	Aktiviteti	Përshkrimi / Aktiviteti	Perioda e implementimit	Përgjegjësi	Institucioni/organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	Burimi i financimit	BUXHET (EURO)		
								2023	2024	2025
2.1.1	Fushatë informuese dhe avokuese për respektim të kuotës së punësimit për komunitetet	ZKKK në bashkëpunim me Zyrën e Punësimit si dhe me përfaqësues të OSKC-ve dhe donatorëve të ndryshëm organizojnë fushatë avokuese në nivel komunal për të avancuar zbatimin e kuotës së punësimit për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian. Kjo fushatë do të koordinohet nga ZKKK dhe ka për qëllim informimin e të gjitha institucioneve në nivel komune, bisedime, punëdhënësive potencial, por edhe publikut në përgjithësi për kuotat e përkatshme me ligj për punësimin e pjesëtarëve të komuniteteve. Pjesë integrale e kësaj fushate do të jetë edhe inspektorati i Punës, të cilët do të informonin të punësuarit për dëmet dhe pasojat e ekonomisë informale.	2021- 2025	ZKKK, Zyra e punësimit	OSKC-të, Donatorët	Shlypia e fletëpalosjeve, posterëve; shpërndarja e tyre (kumpsum 500 EUR)	Buxheti i Komunës	500	/	500
2.1.2	Identifikimi i fuqisë punëtore nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian (i të papunëve dhe punëdhënësve) dhe ofrimi i këshillave për punësim	ZKKK në bashkëpunim me Zyrën e Punësimit bënë identifikimin e fuqisë punëtore nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian (i të papunëve dhe punëdhënësve) dhe hartuan një databazë. Në bazë të nevojës hartuan plane përfaqësues këshillues. ZKKK ndërmjetëson në raste të ndryshme me qëllim të rrjetës së punësimit të përfaqësuesve të komuniteteve.	2019- 2021	ZKKK, Zyra e punësimit	OSKC-të, Donatorët	S'ka kosto	/	/	/	/
2.1.3	Ofrimi i kurseve shtrësi dhe kurseve aranzonale për punëdhënës nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian	ZKKK në bashkëpunim me Zyrën e Punësimit bënë identifikimin e të gjithë punëdhënësve nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian. Në koordinim të ngushtë me Qendrat për Aftësim Profesional, duke u bazuar në nevojat e punëdhënësve nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, hartuan plane për përfaqësimin në kurse për aftësim profesional. ZKKK dhe Zyra e punësimit mund të gjejnë alternativë për organizimin e këtyre kurseve nga QAP-at e tjera. Kjo mund të bëhet duke organizuar transportin për të interesuar, deri tek QAP-at nga qytetet tjera. Supozohet që brenda një viti, mund të kemi 5 raste të tilla.	2020 - 2021	Komuna	OSKC-të, Donatorët	S'ka interesuar x 66 ditë trajnimi x 10 EUR/ditë	Buxheti i Komunës, Donatorët	/	3,100	3,100
2.1.4	Përkrahje për të rinjtë nga komunitetet për të hapur biznese të reja	Komuna e Rahovecit në bashkëpunim me donatorët potencial ofrojnë mundësi aplikimi për të rinjtë nga komunitetet që kanë përfunduar shkollimin e lartë, me ide për start-up biznese Praktikant e deritanishme kanë treguar që komuniteti i donatorëve është i interesuar për të përkrahur krijimin e bizneseve të reja. Komuna do të shfrytëzojë këto mundësi duke participuar me mjete vetanake në nisja të tilla.	2020 - 2021	Komuna	OSKC-të, Donatorët	2 ide për start-up biznes/vit x 3000 EUR (1 ide komuna + 1 ide donatorët)	Buxheti i Komunës, Donatorët	/	6,000	6,000
Nën-Totali 2.1								500	9,300	9,300
Totali								19,100		

Rezultati 2.2 Përmirësohet pjesëmarrja në skemat sociale e familjeve në nevojë nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian											
Kodi	Aktiviteti	Përshkrimi i Aktivitetit	Perioda e implementimit	Përgjegjësi	Institucion/organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	Buxheti i financimit	BUXHETI (EUR)			
								2023	2024	2025	
2.2.1	Identifikimi dhe verifikimi i nevojave të familjeve në nevojë për pjesëmarrje në skemat sociale	Në Komunitet e Rahovecit ka pasur raste, kur familjet në nevojë për shkak të neglizhencës kanë humbur asistencën sociale, apo nuk janë fare përfshirë të skemave sociale. Kjo ka ardhur si pasojë e mospërfshirjes së familjeve në kushtet, procedurat dhe kriteret për të qenë përfshirë në skemave sociale. Për të shmangur situata të tilla, ZKKK, DSHMS dhe QPS në bashkëpunim me OSKC-të identifikojnë nevojat e të gjitha familjeve nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian që kanë nevojë për tu përfshirë në skema sociale. Sipas nevojave të identifikuar, DSHMS dhe QPS do të ndërmarrë të gjithë hapat e nevojshëm për të përfshirë në skemat sociale familjet në nevojë. Thëks i veçantë do të kushtohet familjeve që kanë fëmijë me aftësi të kufizuara.	2023-2025	ZKKK, DSHMS	QPS, OSKC-të, Donatorët	S'ka kosto	/	/	/		
2.2.2	Parandalimi i punëve të rënda dhe mbrojtja e familjeve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian	Rastet e shumta të shfrytëzimit të fëmijëve qoftë për punë të rënda apo edhe shfrytëzimit të tyre për të kërkuar lëmshje, obligojnë institucionet lokale që të zbatojnë masa për parandalimin e kësaj qortë të fëmijëve. ZKKK do të ketë rol monitorues dhe mobilizues për të njoftuar institucionet dhe mekanizmat tjerë, në mënyrë që të parandalohet çdo leqërdorim i fëmijëve të komuniteteve qoftë nga familja, apo grupet tjera të interesit.	2023-2025	ZKKK, DSHMS	OSKC-të, Donatorët	S'ka kosto	/	/	/		
2.2.3	Koordinimi i shuar në mes sektorëve komunal për të avancuar qasjen e pjesëtarëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në punësim dhe shërbime sociale	ZKKK do të themelojë një mekanizëm komunal ndërsëktorial që do të ketë për mandat koordinimin e të gjithë akteve për të avancuar qasjen e pjesëtarëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në punësim dhe shërbime sociale. Në këtë mekanizëm do të bëjnë pjesë ZKKK (koordinatori), DSHMS, QPS, Zyra e punësimi, DKA, OIQ-të, bizneset etj. Varësiht nga nevojat, ky mekanizëm mund të zgjerohet edhe me përfaqësues nga palët me interes.	2023-2025	ZKKK	DSHMS, QPS, DKA, Zyra e Punësimi, OSKC-të, Donatorët	S'ka kosto	/	/	/		
2.2.4	Organizim i takimeve periodike për koordinim në mes të sektorëve	ZKKK si koordinatore e Grupit Koordinues do të organizojë takime periodike (2 herë në vit) për të siguruar që janë ndërmarrë të gjithë hapat e nevojshëm për të avancuar qasjen e pjesëtarëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në punësim dhe shërbime sociale. Varësiht nga nevojat, ky Grup mund të takohet edhe më shpesh për të trajtuar çështjet dhe sfidat që paraqiten.	2023-2025	ZKKK	DSHMS, QPS, DKA, Zyra e Punësimi, OSKC-të, Donatorët	Spesifikimet për takimet e Grupit Koordinues (lumpsum 200 EUR/vit)	Buxheti i Komunitetit, Donatorë	100	200	200	
Nën-Totali 2.2								100	200	200	
Totali i Objektit 2:								600	9,500	9,500	19,600

Fusha: SHËNDËTËSIA

Objekti 3: Përmirësimi i gjendjes shëndetësore dhe cilësisë së jetës te pjesëtarët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian

Përmirësohet qasja në shërbime shëndetësore për pjesëtarët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian											
Rezultati 3.1		BUXHETI (EURO)									
Kodi	Aktiviteti	Përshkrimi i Aktivitetit	Perioda e implementimit	Përgjegësia	Institucion/organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	Burimi i financimit	2023	2024	2025	Totali
3.1.1	Organizimi i vizitave periodike shëndetësore në familjet e komuniteteve nga QKMF	Rruga e besueshmërisë së familjeve të komuniteteve, veçmas familjeve, në raport me institucionet shëndetësore dhe familjarizimi me to, do të ndikonte në ngritjen e vetëdijes së pjesëtarëve të komuniteteve për të shfrytëzuar këto shërbime QKMF me përkrahjen e DSHMS dhe ZKKK, organizon vizita periodike në familjet e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian. Qëllimi i vizitave do të jetë ofrimi i shërbimeve shëndetësore për të gjithë nevojtarët, dhe në të njëjtën kohë edhe informimi i familjeve për rëndësinë e përkujdesjes ndaj shëndetit.	2023-2025	QKMF / QMF	DSHMS, ZKKK	S'ka kosto	/	/	/	/	
3.1.2	Identifikimi i familjeve të pa immunizuar dhe imunizimi i tyre	ZKKK në bashkëpunim me DSHMS bëjnë identifikimin e të gjithë familjeve që nuk iu kanë nënshtruar procesit të imunizimit. Pas identifikimit të tyre, përmasa vartave familjare, apo edhe përmasa organizimit të vizitave kolektive në lokacione të caktuara, bëhet imunizimi i tyre. Ky aktivitet mund të organizohet në bashkëpunim me Qendrat e Komuniteteve (aty ku ekzistojnë), OIQ-të apo edhe me institucionet arsimore.	2023-2025	ZKKK, DSHMS, QKMF / QMF	OIQ-të	S'ka kosto	/	/	/	/	
Nën-Totali 3.1											
Sigurohet një mijëviti i shëndetshëm për popullsinë e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian											
Kodi	Aktiviteti	Përshkrimi i Aktivitetit	Perioda e implementimit	Përgjegësia	Institucion/organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	Burimi i financimit	2023	2024	2025	Totali
3.2.1	Organizimi i ligjëratave rreth edukimit shëndetësor dhe planifikimit familjar	DSHMS në bashkëpunim të ngushtë QKMF dhe QMF duhet të organizojnë ligjëratat të strukturuar rreth edukimit shëndetësor për familjet e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian. Vend të rëndësishëm gjatë këtyre ligjëratave duhet të zë edhe çështja e planifikimit familjar. Për të realizuar këto ligjëratat, DSHMS do të bashkëpunojë edhe me OIQ lokale që punojnë në këtë fushë, por edhe me udhëheqës të lagjeve, përkatësisht përfaqësues të komunitetit.	2023-2025	DSHMS, QKMF / QMF, ZKKK	OIQ-të dhe donatorët	S'ka kosto	/	/	/	/	
3.2.2	Organizimi i fushatave vetëdijësuese për shërbimet që ofrojnë QMF-të	QKMF dhe QMF në bashkëpunim edhe me OSHC-të, duhet të organizojnë fushata vetëdijësuese, ku target do të jenë familjet nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, me qëllim të informimit të tyre për shërbimet që ofrohen në QMF.	2023-2025	DSHMS, QKMF / QMF, ZKKK	OSHC-të, Donatorët	Shërbime dhe fletëpalosjeve, posterë, tryeza diskutimi; vizita nëpër familje (lumpsum 500 EUR)	Buxhet i Komunitetit, Donatorët	500	/	/	500
3.2.3	Organizimi i vizitave periodike për mamografi – në koordinim me ZKKK	DSHMS në bashkëpunim me ZKKK dhe MSB/QKUK organizojnë vizita periodike për mamografi. Kjo mund të realizohet duke i organizuar këto vizita në QKMF apo edhe duke i organizuar vizitat në komunitet përmes Mamografit Mobil që menaxhohet nga MSB.	2023-2025	ZKKK, DSHMS	QKUK, MSB	S'ka kosto	/	/	/	/	
Nën-Totali 3.2											
Totali Objektivi 3								500			500

Fusha: BANIMI

Objekti 4: Sigurimi strehimit dhe banimit formal për familjet e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian

Buxheti (EURO)										
Kodi	Aktiviteti	Përshkrimi / Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegësia	Institucioni/organizata mbështetëse	Përshkrimi i koston	Burimi i financimit	Buxheti (EURO)		
								2023	2024	2025
4.1.1	Haritimi i databazës së familjeve të pastrehë / familjeve në nevojë për banim	ZKKK në bashkëpunim me Komitetin për Komunitete dhe në koordinim me përfaqësuesit e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian bënë identifikimin e të gjitha familjeve të pastrehë apo që kanë nevojë për banim. Të dhënat e detajuara për secilën familje do të futen në një databazë e cila do të shfrytëzohet edhe nga institucione tjera komunale. Haritimi i kësaj databaze duhet të jetë një proces i vazhdueshëm për shkak të lëvizjeve të mëdha që ndodhin, me konkretisht, për shkak të ndërrimit të vendbanimeve nga familjet, rishpërndarjen e familjeve, apo për shkak të paraqitjes së rasteve të reja për banim.	2023-2025	ZKKK	DSHMS, OIQ	S'ka kosto	/	/	/	
4.1.2	Zbatimi i kriterëve për përfuturit e mundshëm / për ndërtim apo renovim të shtëpisë	ZKKK në koordinim me donatorët dhe me përgjegjësit do të monitorojë zbatimin e kriterëve për përfuturjen e përfuturëve të ndërtimit/renovimit të shtëpisë për nevojtarët	2023-2025	Komuna	OSHC-të, Donatorët	S'ka kosto	/	/	/	
Nën-Totali 4.1										

Ekzistoni i Fondit Emergjent Komunal për nevojat e zgjidhjes së rastet e banimit / bashkëfinancim të projekteve nga donatorët										
Kodi	Aktiviteti	Përshkrimi i Aktivitetit	Perioda e implementimit	Përgjegjësi	Institucioni/organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	Burimi i financimit	BUXHETI (EURO)		
								2023	2024	2025
4.2.1	Organizimi i takimeve me kabinetin e kryetarit dhe asamblesistët për të adresuar problemin e banimit për Komunitetet në veganti të rrethit – Rëndësia e themelimit të Fondit Emergjent	Perfaqësuesit e ZKKK zhvillojnë një plan të takimeve me Kabinetin e Kryetarit dhe me asamblesistët për të adresuar problemin e banimit për Komunitetet e në veganti për rastet e rrethit apo rastet që nuk e kanë të zgjidhur këtë problem. Takimet do të kenë karakter avokues, në mënyrë që të shpëtohet përpara Themelimit të Fondit Emergjent për rastet e banimit	2023-2025	ZKKK	Kryetari i Komunës, OSHC-të, Donatorët	S'ka kosto	/	/	/	
4.2.2	Hartimi i dokumentacionit përçelës për themelimin e Fondit	ZKKK merr rol kryesor në hartimin e dokumentacionit për themelimin e Fondit Emergjent për rastet e banimit. ZKKK me përkatshen e kabinetit të kryetarit caktojnë grupin punues për të hartuar dokumentacionin përçelës për themelimin e këtij Fondi. Dokumenti kryesor që duhet të hartohet është: Akti i Themelimit - Statuti; ku do të përfshihen këto informata: - Mënyra e shfrytëzimit të Fondit - Rastet kur mund të shfrytëzohet Fondi - Kriteret për përfaqësues nga ky Fond - Caktimi i mekanizmit në nivel komunal për menaxhimin e Fondit - Shfrytëzimi i Fondit për bashkëfinancimin e projekteve të donatorëve etj.	2023-2025	ZKKK	Kryetari i Komunës, OSHC-të, Donatorët	Hartimi i dokumentacionit (lupsurum 3000 EUR) Mjetet fillestare për Fondin (100000 në vit)	Buxheti i Komunës, Donatorët	13,000	10,000	23,000
4.2.3	Takime periodike me donatorët potencial që do të kontribuonin në Fondin Emergjent për Banim	ZKKK në koordinim me Kryetarin e Komunës organizon konferencë të donatorëve një herë në vit me qëllim të informimit për ekzistimin e një Fondi të tillë dhe mundësi të gjetjes së mënyrave të bashkëpunimit / bashkëfinancimit të projekteve të ndryshme që kanë për qëllim zgjidhjen e problemeve të banimit për rastet në nevojë.	2023-2025	ZKKK	Kryetari i Komunës, OSHC-të, Donatorët	Shpenzimet për Konferencën e donatorëve (lupsurum 2000 EUR)	Buxheti i Komunës, Donatorët		2,000	2,000
Nën-Totali 4.2								13,000	12,000	25,000
Totali i Objektivit 4.								13,000	12,000	25,000

Fusha: Anti-DISKRIMINIMIT

Objekti 4: Sigurimi i strehimit dhe banimit formal për familjet e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian

Rezultati 1											
Avancim i ndjekjes së problemit të banimit për pjesëtarët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian											
Kodi	Aktiviteti	Përshkrimi i Aktivitetit	Perioda e implementimit	Përgjegjësi	Institucion/organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	Burimi i financimit	B U D J E T I (EUR0)			
								2023	2024	2025	Total
5.1.1	Informim dhe ndërgjegjësim i komuniteteve dhe publikut	• Zhvillimi i materialeve të informimit dhe ndërgjegjësimit në lidhje me të drejtat e komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian.	2023-2025	Zëkk	Komuna dhe OIQ	2500	Zëkk & donator	500	1000	1000	2500
5.1.2	Forcimi i ligjshmërisë dhe zbatimit të drejtave të komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian	• Forcimi i ligjshmërisë dhe zbatimit të drejtave të komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian.	2023-2025	Komuna	OSH-Cië, Donatorët	2500	Zëkk & donator	500	1000	1000	2500
				Nën-Totali 5.1		5000					

KUVENDI I KOMUNËS NË RAHOVEC

01-Nr. ____/23
Datë: 00.8.2023

